

Το αμερικανικό άρθρο για τὰ πυρηνικά όπλα

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ, 27 Φεβρουαρίου. Τού άνταποκριτή μας.— Τό κείμενο τής άνταποκρίσεως τών «Τάιμς» τής Ν. Υόρκης για τὰ πυρηνικά όπλα στήν Ελλάδα είναι τό παρακάτω:

Κατόπιν μυστικών συμφωνιών ή «Αμερική διατηρεί τόν άποκλειστικό έλεγχο τών πυρηνικών όπλων πού έχει εγκαταστήσει στήν Ελλάδα. Οί συμφωνίες έρχονται σέ αντίθεση με τίς δημόσιες διακηρύξεις τών Έλλήνων ήγετών περί τού αντίθετου και τή διακηρυγμένη άνάληψη υποχρεώσεως τής Αθήνας καί τής Ούάσιγκτον για τήν ελληνική κυριαρχία επί τών βάσεων τίς όποιες χρησιμοποιούν οί άμερικανικές δυνάμεις καί για τόν από κοινού έλεγχο τών πυρηνικών όπλων τὰ όποία ή «Αμερική έχει άποθηκεύσει σέ ελληνικό έδαφος.

Διαπραγματεύσεις διεξάγονται αύτή τή στιγμή για ένα νέο σύμφωνο οικονομικής καί στρατιωτικής συνεργασίας καί ή άποκάλυψη τής μυστικής διαρρηθμίσεως είναι δυνατό να έχει επίδραση επί τών άμυντικών σχέσεων τών δύο χωρών. Οί σχέσεις αυτές είναι ήδη εύθραστες λόγω τών βουλευτικών εκλογών στήν Ελλάδα άργότερα αύτό τό χρόνο. Οί συμφωνίες δημιουργούν τό ένδεχόμενο ύπάρξεως παρομοίων μυστικών συμφωνιών, πού να δίνουν στήν «Αμερική άποκλειστικό πυρηνικό έλεγχο, με άλλες χώρες τού ΝΑΤΟ — Τουρκία, Ισπανία — Πορτογαλία — οί ήγέτες τών όποιών δέχονται πίεση για να άρνηθούν αίτηση τής Ούάσιγκτον για δικαιώματα επί τών βάσεων.

Στίς 15 Απριλίου 1976 ό τότε ύπουργός Έξωτερικών Χένρυ Κίσσινγκερ καί ό Έλληνας ύπουργός Έξωτερικών Δημ. Μπίτσιος ύπέγραψαν συμφωνία με τήν όποία οί δύο πλευρές δεσμεύονται για τήν ελληνική κυριαρχία καί στρατιωτική διοίκηση σέ τέσσερις άμερικανικές βάσεις: Στή ναυτική βάση τής Σούδας στήν Κρήτη όπου μπορεί να άγκυροβολήσει δλοκλήρος ό πλοτος Στόλος, στήν αεροναυτική βάση τού «Ηρακλείου Κρήτης, στήν αεροπορική βάση Έλληνικού καί στή βάση επικοινωνιών Νέας Μάκρης κοντά στήν Αθήνα. «Επιχειρήσεις άμερικανικών δυνάμεων επιτρέπονται «μόνο έφ' όσον αυτές έξυπηρετούν σκοπούς τούς όποιους ένέκρινε» ή Ελλάδα. Στίς 28 Ιουλίου 1977 καί οί δύο κυβερνήσεις μονόγραψαν μία λεπτομερή συμφωνία για τήν εφαρμογή τής άρχης τού 1976. Στή συμφωνία είχε επισυναφθεί μία μυστική σημείωση, μονογραμμένη από όν Χώθρον Μίλλς, σύμβουλο τής ρεσείας τών Ηνωμ. Πολιτειών τήν Αθήνα, καί τόν Σπύρο Χρυσόσπαθη, έκπρόσωπο τού ελληνικού ύπουργείου Έξωτερικών, ή όρζα πρόδιδεπε τή συνέχεια τών ριάν μυστικών συμφωνιών τού '59 ζι '60 πού καθορίζουν τὰ τών πυρηνικών όπλων στήν Ελλάδα. Τά μύκωνα τού 1976 καί 1977 άναφωρούσαν τίς μυστικές συμφωνίες ή έθεταν τό άμερικανικό πυρηνικό όπλοστάσιο υπό ελληνικό έλεγχο για πρώτη φορά, αλλά ή σήση ύπογράμμισε ότι τὰ ελληνικά κυριαρχικά δικαιώματα δέν αμζόζονται επί τών πυρηνικών μο

νάδων φρουρήσεως τών Ηνωμ. Πολιτειών πού σταθμεύουν στήν Ελλάδα».

Ο Κων. Καραμανλής, πρωθυπουργός τότε τής Ελλάδας, παρυσίας στίς 16 Ιανουαρίου '79 στή Βουλή τήν ελληνική κυβερνητική θέση — «οί βάσεις, είτε, οί όποιες ύπάγονται στή συμφωνία τού 1977 δέν έχουν πυρηνικά όπλα, ούτε καί είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθούν για πολεμικές επιχειρήσεις χωρίς τήν άδεια τής ελληνικής κυβερνήσεως».

Η άλήθεια είναι ότι ή Αθήνα όχι μόνο είχε συμφωνήσει στή σταθμευση τών πυρηνικών όπλων υπό τόν άποτελεσματικό άμερικανικό έλεγχο, αλλά καί είχε άποδεχτεί τίς αίτήσεις τής Ούάσιγκτον για άνευ περιορισμού επιχειρήσεις στή βάση τού «Ηρακλείου. Αυτό καλύπτεται από ένα δεύτερο παράρτημα τής συμφωνίας τού 1977 πού περιλαμβάνει ένα άπόρρητο τηλεγράφημα τού Στέητ Νήπαρτμεντ τού Αύγουστου 1977 τό όποιο άναφέρεται στήν άνάληψη υποχρεώσεως εκ μέρους τού ύπουργού Αμύνης κ. Εύαγ. Αδέρωφ ότι «θα ύπάρχει άποκλειστική δραστηριότητα τών Ηνωμένων Πολιτειών στίς εγκαταστάσεις (του «Ηρακλείου) όπου δέν (θα επιτραπεί) ελληνική έξουσία, επιθεώρηση ή παρουσία. «Επί πλέον δέν θα ύπάρξει ελληνική παρέμβαση όποιασδήποτε φύσεως όσον άφορά δραστηριότητες τών Ηνωμένων Πολιτειών προς άντικειμενικούς σκοπούς εκτός τού ΝΑΤΟ».

Προφανώς ή τελευταία φράση ύπονοει πιθανές στρατιωτικές επιχειρήσεις έναντίον άραβικών χωρών.

Μολονότι τό σύμφωνο τού Ιουλίου 1977 δέν ύπογράφηκε, λόγω τής διενέξεως για τό μέγεθος τής άμερικανικής στρατιωτικής βοήθειας, καί οί δύο χώρες συμφώνησαν να συνεχισθεί ό άποκλειστικός άμερικανικός έλεγχος επί τών πυρηνικών όπλων. Τό Στέητ Νήπαρτμεντ άρνείται να σχολιάσει «τό αν ύπάρχουν συνθήκες ή συμφωνίες ή άλλες διμερείς πράξεις οί όποιες να καθορίζουν τόν έλεγχο τών πυρηνικών όπλων».

Έκθεση τού Κογκρέσσου τού περασμένου Οκτωβρίου άναφέρει

ότι άρκετές χώρες τού ΝΑΤΟ, περιλαμβανομένης τής Ελλάδας, τής Τουρκίας καί τής Πορτογαλίας, «ποιούν μέρος στά πυρηνικά συστήματα όπλων με όπλα πού διαθέτουν τό σύστημα τού διπλού κλειδιού». Έκθέτοντας τήν ελληνική θέση ό κ. Αδέρωφ δήλωσε στίς 31 Ιανουαρίου: «Όσον άφορά αύτό τό σύστημα όπλων, στο όποιο έμεις καί οί «Αμερικανοί διαθέτουμε χωριστά κλειδιά, αυτές οί μικρές δόμδες τίς όποιες ύποτίθεται ότι κατέχουμε δέν μπορεί να χρησιμοποιηθούν χωρίς τήν έγκρισή μας».

Τό δημοσιευμένο κείμενο τής άμυντικής συμφωνίας Ηνωμένων Πολιτειών — Τουρκίας, πού όριστική κοποήθηκε στίς 29 Μαρτίου 1980, μαζί με τὰ 14 μυστικά παραρτήματα τής, περιλαμβάνει άρκετά πιθανά παραθυράκια τὰ όποία με «άμοιβαίες συμφωνίες» ή «τεχνικές διαρρηθμίσεις» τής μορφής σημειώσεως Μίλλς — Χρυσόσπαθη, θα επέτρεπαν δραστηριότητες πού άπαγορεύονται από τό δημοσιευμένο κείμενο. Οί στρατιωτικές συμφωνίες με τήν Πορτογαλία καί τήν Ισπανία, πού καί οί δύο είναι υπό διαπραγμάτευση, περιέχουν παρόμοιους όρους.

Οί μυστικές διαρρηθμίσεις με τήν Ελλάδα θέτουν σέ άμφιβολία τήν αξιοπιστία τών ύπευθύνων καθώς αύτοί διαπραγματεύονται μία νέα συμφωνία ή όποία διχάζει σοβαρά τούς Έλληνες πολιτικούς. Η δέσμευση τής άμερικανικής διπλωματίας για μυστικότητα στήν Ελλάδα — καί ίσως στήν Τουρκία, Ισπανία καί Πορτογαλία — διακινδυνεύει κάτι πολύ περισσότερο από τήν ελευθερία δράσεως στο χειρισμό τών πυρηνικών όπλων. Μήπως τέτοια μυστικά σύμφωνα διατυπώνονται από ρουτίνα για να ξεγελούν τήν κοινή γνώμη καί τὰ κοινοβούλια τών συμμάχων τού ΝΑΤΟ;

Η σημείωση τού Μίλλς συνιστά βαρεία παραβίαση τής έμπιστοσύνης πάνω στήν όποία στηρίζεται ή Συμμαχία. Εκείνο πού διακυβεύεται είναι ή αξιοπιστία τής «Αμερικής σαν συμμάχου, οί δημόσιες υποχρεώσεις τού όποιου μπορεί να γίνονται άποδεκτές γι' αύτό πού άναφέρουν.

ΣΤ. ΕΥΣΤΑΘΙΑΔΗ

Αναστέλλουν οί δάσκαλοι τίς κινητοποιήσεις τους

Η Διδασκαλική Όμοσπονδία Ελλάδος άναστέλλει κάθε άνιστική κινητοποίηση λόγω τών σεισμών. Αύτά άνακοίνωσε χθές διοίκηση τής Δ.Ο.Ε. καί ύπογραμμίζει, ότι οί δάσκαλοι βρίσκουν πάντα στο πλευρό τού δοκιμαζόμενου λαού κι ιδιαίτερα στίς δύσλες στιγμές.

Παράλληλα ή Δ.Ο.Ε. καλεί τήν κυβέρνηση να ξετάσει με ένδιαφέρον καί τὰ όξυμένα προβλήματα τής Παιδείας καί τών λειτουργών της καί να τὰ επιλύσει χωρίς άναβολή πριν άναγκαστεί ό κλάδος να προχωρήσει σέ άγωνιστικές κινητοποιήσεις.

Η Όμοσπονδία Λειτουργών Μέσης Εκπαίδεψεως διαμαρτύρεται, γιατί —όπως γράφει σέ χθεσινή άνακοίνωσή της— ή μετάνθεση τών μαθημάτων τής Πέμ-

πτης για σήμερα, Σάββατο, δ έξυπρωτεί κανένα διδακτικό κ παιδαγωγικό σκοπό λόγω τ ψυχολογικού κλίματος πού έ κρατεί καί προκαλεί σοβαρές νευσυχίες στους καθηγητές, για άποδεικνύεται, ότι ό ύπουργός Παιδείας, χωρίς προηγουμένως έρχεται σέ συνεννόηση με τή σ δικαιλιστική όργάνωση τών καθηγητών, μπορεί να μετατρέπει Σάββατο από άργία σε έργάσι ήμέρα.

...νονται υπ'

...κείμενο του άρθρου
...ια σελίδα).

κ. Α. Παπανδρέου

Για τὸ ζήτημα ποῦ δημιουργεῖ τὸ ἄρθρο τῶν Τάιμς τῆς Νέας Ὑόρκης, ὁ πρόεδρος τοῦ ΠΑΣΟΚ ἔκανε τὴν ἀκόλουθη ἐντονη δήλωσιν, ἀργὰ χθὲς τὴν νύκτα:

«Οἱ πληροφορίες ποῦ περιέχονται σὲ ἄρθρο τῆς γνωστῆς δημοσιογράφου Κλάουντια Ράιτ στὴν πιὸ ἐγκυρη ἐφημερίδα τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν εἶναι κυριολεκτικὰ καταλυτικὴ τόσο γιὰ τὸ ἔθνος ὅσο καὶ γιὰ τὴν κυβέρνησιν —τὶς κυβερνήσεις τῆς Νέας Δημοκρατίας.

Οἱ κυβερνήσεις τῆς Νέας Δημοκρατίας παρέδωσαν τὴν Ἑλλάδα στὶς ΗΠΑ ὅχι μόνο σὰν ξέφραγο ἀμπέλι ἀλλὰ καὶ σὰν προσωπικὸ τῆς τιμᾶριον.

Ἀλλὰ τὸ βαρύτατο σφάλμα, τὸ σφάλμα, ποῦ δὲν πρόκειται ποτὲ ὁ ἑλληνικὸς λαὸς νὰ συγχωρήσῃ, εἶναι ὅτι τὸν ἐνέπαιξαν, ἐρήμην τῆς ἐθνικῆς ἀντιπροσωπείας. Κατὰ τὸν χρόνον ποῦ διαπραγματεύοντο δῆθεν νέα συμφωνία γιὰ τὶς βάσεις ἀπὸ τὸ 1976 μέχρι ἀκὸμη καὶ σήμερα εἶχαν ὅχι μόνο ἐγκρίνει τὴν ἐναποθήκευσιν πυρηνικῶν ὀπλῶν, ὅχι μόνο τὴν ἀποκρίστικὴν ἀρμοδιότητα τῶν Ἀμερικανῶν γιὰ χρῆσιν αὐτῶν τῶν ὀπλῶν, ἀλλὰ καὶ εἶχαν ἀπερίφραστα παρᾶσχει τὸ δικαίωμα στὶς ΗΠΑ νὰ χρησιμοποιήσουν τὸν πυρηνικὸ ὀπλισμὸ τους ἐναντίαν σὲ τρίτες χώρες.

Δὲν ὑπάρχει προηγούμενον κυβερνήσεως ποῦ λειτουργεῖ στὰ πλαίσια τῆς κοινοβουλευτικῆς δημοκρατίας, κυβερνήσεως ποῦ προέρχεται ἀπὸ τὴν βούλησιν τοῦ λαοῦ καὶ ὑποτίθεται ὅτι ἐκφράζει τὰ συμφέροντά του, ἡ ὁποία παρέδωσε τὰ κυριαρχικὰ δικαιώματα τοῦ λαοῦ, στὸ βωμὸ ἀλλοτρίων συμφερόντων. Τὸ ἐλάχιστον σήμερα εἶναι ἡ παραίτησιν ὁλοκληρῆς τῆς κυβερνήσεως».

«Τὸ ἄρθρον τῆς ξένης δημοσιογράφου στὴν ἐγκυρη ἀμερικανικὴ ἐφημερίδα περιλαμβάνει περιέργως ὑπεννοούμενα εἰς βάρος Ἑλλήνων καὶ Ἀμερικανῶν ἐπισήμων καὶ λέγει καὶ γνωστὰ πράγματα καὶ ἀγνωστες ἀνακρίβειες.

Μερικὲς ἀπὸ τὶς τελευταῖες προκύπτουν ἀπὸ αὐτὸ τοῦτο τὸ δημοσιευόμενον κείμενον. Πράγματι ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος βεβαιώνει στὴν ἀρχὴν τοῦ ὅτι οἱ ΗΠΑ διατηροῦν τὸν ἀποκλειστικὸ ἐλεγχὸν ἐπὶ τῶν πυρηνικῶν ὀπλῶν, ποῦ ὑποτίθεται ὅτι ὑπάρχουν στὴν Ἑλλάδα ἐνῶ πρὸς τὸ τέλος τοῦ ἀναφέρει πρόσφατη ἐκθεσιν τοῦ Κογκρέσσου, κατὰ τὴν ὁποία λειτουργεῖ καὶ στὴν Ἑλλάδα σύστημα «δύο κλειδιῶν», δηλαδή σύστημα ποῦ προϋποθέτει ἐγκρίσιν καὶ τῶν ἑλληνικῶν ἀρχῶν, οἱ ὁποῖες, ἐὰν ἔχουμε πυρηνικὰ ὄπλα, κρατοῦν τὸ ἓνα ἀπὸ τὰ δύο κλειδιά.

Ἀνάλογες παρατηρήσεις μποροῦν νὰ γίνουν καὶ γιὰ ἄλλα σημεία τοῦ ἁρθροῦ τῆς δεσποινίδας ἡ κυρίας Κλάουντια Ράιτ. Δὲν νομίζω ὅτι πρὸς τὸ παρὸν χρειάζεται περισσότερα σχόλια. Μία ὁμως παρατήρησιν γενικῆς φύσεως ἐπιβάλλεται:

Διερωτᾶται κανεὶς ποιὲς σκοπιμότητες ἐξυπηρετεῖ αὐτὸ τὸ ἄρθρον οὔτε τὴν ἀσφάλειαν τῆς χώρας ἢ καὶ τῆς Συμμαχίας, οὔτε τὶς ἐλληνοαμερικανικὰς σχέσεις ἐνισχύει.

63

ΟΙ ΕΠΙΦΥΛ

ΑΚΡΑΙΟΥ

Π